

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN KARIŞIMLAR KONUSUNDA YAZDIKLARI ŞİİR İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Examination Of The Views Of Middle School Students About The Poems They Wrote About Mixtures

Öğretmen. Gözde ÜNVER

Giresun Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Fen Bilgisi Eğitimi Bölümü, Giresun/Türkiye

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5978-7934>

Prof. Dr. Mustafa UZOĞLU

Giresun Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Fen Bilgisi Eğitimi Bölümü, Giresun/Türkiye

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4346-5161>

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, ortaokul öğrencilerinin karışımlar konusunda yazdıkları şiir ile ilgili görüşlerinin incelenmesidir. Araştırmanın çalışma grubunu Karadeniz bölgesindeki bir okulda öğrenim gören toplam 35 ortaokul öğrencisi oluşturmaktadır. Öncelikle öğrencilerden karışımlar konusunda şiir yazmaları istenmiştir. Daha sonra ise yazdıkları şiirlerle ilgili öğrencilerin görüşleri alınmıştır. Yapılan araştırma nitel bir çalışma olup veriler tarama yöntemiyle toplanmıştır. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından oluşturulan açık uçlu anket formu kullanılmıştır. Söz konusu açık uçlu anket formu 7 sorudan oluşmaktadır. Verileri analiz etmek için içerik analizi kullanılmıştır. Toplanan veriler için tema ve kodlar oluşturularak tablolar oluşturulmuştur. Tablolarda tema ve kodlara ait frekans ve yüzdeler verilmiştir. Tabloların altında ise gerekli açıklamalar yapılmıştır. Verilerin analizi sonucunda öğrencilerin şiir yazmayla daha önceden fazla ilgilenmediği görülmektedir. Öğrencilere karışımlar hakkında şiir yazmanın faydaları sorulduğunda ise konunun daha iyi anlaşılmasına ve konu tekrarına yardımcı olduğunu ifade etmişlerdir. Öğrenciler şiir yazma etkinliğini diğer konularda ve farklı derslerde kullanmayı istedikleri görülmüştür. Bu çalışma sonucuna dayanarak öğretmenlerin fen derslerinde öğrenme amaçlı yazma etkinliklerinden olan şiir yazmayı kullanmalarını önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Öğrenme Amaçlı Yazma, Şiir Yazma, Fen Bilimleri Dersi, Öğrenci Görüşleri

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the opinions of middle school students about the poems they wrote about mixtures. The study group of the research consists of 35 secondary school students studying in a school in the Black Sea region. First of all, students were asked to write poems about the subject of mixtures. Later, student's opinions were taken about the poems they wrote. The research conducted is a qualitative study and the data was collected by scanning method. An open-ended questionnaire created by the researcher was used as a data collection tool. The open-ended questionnaire consists of 7 questions. Content analysis was used to analyze the data. Tables were created by creating themes and codes for the data collected. The tables give frequencies and percentages for the themes and codes. Necessary explanations have been made under the tables. As a result of the analysis of the data, it is seen that the students are not interested in writing poetry before. When asked about the benefits of writing poetry about mixtures, they stated that it helped the subject to be better reviewed and understood. It was observed that students wanted to use the poetry writing activity in other subjects and in different lessons. Based on the result of this study, it can be suggested that teachers use poetry writing, one of the learning activities for science courses.

Keywords: Writing for Learning, Poetry Writing, Science Course, Student Views

1. GİRİŞ

Teknolojinin hızla geliştiği, bilginin sürekli artmaya devam ettiği günümüzde, bu değişimlerden eğitim alanı da etkilenerek oldukça hızlı bir ilerleme kaydetmektedir. Meydana gelen bu değişimler, eğitim alanındaki araştırmacıların, eğitim ile ilgili düşüncelerini etkileyerek onları farklı araştırmalara sürüklemiştir. Bu araştırmalar sonucunda araştırmacılar, müfredat programlarının nasıl daha iyi olabileceği konusunda fikir üretmektedir. Özellikle fen bilimleri dersi öğretim programının amacına ulaşması bu

araştırmacılar için oldukça önemlidir (Uzoğlu, 2010). Bu sebeplerden dolayı fen bilimleri öğretim programı zamanla birlikte değişim göstermektedir.

Çağa ayak uydurmak için fen ve teknoloji okuryazarlığı, yapılandırmacı yaklaşımın temel hedeflerini taşımaktadır. Yapılandırmacı yaklaşıma göre bilginin hazır olarak alınmayıp anlamlı bir biçimde inşa edilmesi önemlidir. Buna göre her insanın nasıl öğrendiği sorusu önem kazanmıştır. Her öğrenci birbirinden farklıdır ve farklı yöntem tekniklerin fen dersinde kullanılması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Eğitim öğretim çalışmalarında öğrencilerin bireysel farklılıkları ve yapılandırmacı yaklaşım önem kazanmıştır (Akçay, Özyurt ve Bezir Akçay, 2014). Milli Eğitim Bakanlığı öğretim programları sadece bilgi aktarımından ziyade bireysel farklılıkları dikkate alan, sade, anlaşılır biçimde hazırlanmıştır. Kazanım ve açıklamalar günlük hayatla ilişki kurabilecek niteliktedir. Kazanım, değer, beceri ve yetkinlikler açısından genel olarak bir bütünlük sağlar. Üst bilişsel becerileri kullanmaya yönlendiren, anlamlı ve kalıcı öğrenmeyi sağlayan, bir önceki öğrenmelerle ilişkilendirilmiş, diğer disiplinler ve günlük hayatla bütünleşmiş bir öğretim programı oluşturulmuştur (MEB, 2018). Görüldüğü üzere fen öğretim programlarında fen okuryazarlığı, anlamlı ve kalıcı öğrenme, üst bilişsel beceriler, günlük hayatla ilişki kurma gibi kavramlardan söz edilmiştir.

Eğitim ortamlarında farklı öğrenme ve öğretme metotları kullanılarak fen okuryazarlığı sağlanmaya çalışılmalıdır. Bu metotların hedefi öğrencilerin öğrenmelerine yardımcı olmaktır (Günel, Uzoğlu ve Büyükkasap, 2009). Bu eğitim anlayışları doğrultusunda günümüz ihtiyaçlarına cevap vermekte yetersiz kalan, geleneksel yaklaşımların yerine yeni eğitim yaklaşımları benimsenmiştir. Bu yeni yaklaşımlardan biri de 'Öğrenme Amaçlı Yazmadır' (Takaç, 2019) .

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Bireylerde kavram değişimlerini sağlayan öğrenme amaçlı yazma ile ilgili ilk çalışmalar Emig (1977) tarafından yapılmıştır. Emig (1977) öğrenmeyi sağlama yolunda öğrenme amaçlı yazmayı eşsiz bir yol olarak görmektedir. Aynı şekilde Mason ve Boscolo(2000)'nun yaptığı çalışma öğrencilerin kavram değişiminin öğrenme amaçlı yazma sayesinde daha kolay biçimde gerçekleştiği sonucunu göstermiştir. Öğrenme amaçlı yazma aktiviteleri, öğrenilen bilgilerin pekiştirilmesi ve öğrenilen bilgilerin kalıcılığının sağlanması açısından çok önemli bir yere sahiptir. Ayrıca derslerde kavram öğretiminde etkili bir yöntemdir. Öğrenciler yazma etkinlikleri sayesinde bilgiyi daha kolay yapılandırmakta ve bilgiyi daha hızlı öğrenebilmektedir. Aynı zamanda öğrenciler yazma etkinliği ile fikirlerini işleyerek planlı bir biçimde yazıya dönüştürmektedirler. Öğrenme amaçlı yazma ise yazma etkinlikleri içerisinde planlı bir yazma biçimidir. Bu yazma aktiviteleri sayesinde öğrencilerin bilgiyi kendisinin oluşturması ve öğrencilerin derse aktif katılımı sağlanması hedeflenmektedir (Ay, 2018).

Sınıf ortamlarında öğrenme amaçlı yazma aktivitelerinin etkili şekilde kullanılabilmesi için pedagojinin etkili kullanımı, aktivitenin fayda getireceğine inanma, uygulama sırasında yapılması gerekenler gibi bazı yeterliliklerin öğretmenlere kazandırılması gereklidir. Fakat ülkemizde özellikle fen derslerinde öğrenme amaçlı yazma aktivitelerine oldukça az vakit ayrılmaktadır. Bunun nedenleri olarak öğretmenlerin yazmayı sadece not tutmayı sağlama araç olarak düşünmeleri, yazma eyleminin vakit kaybına neden olan bir uğraş olarak görmeleri olarak sıralanabilir (Daşdemir, Cengiz ve Uzoğlu, 2015) .

Öğrenme amaçlı yazmanın amacına ulaşabilmesi için önemli olan bir nokta ise kullanacağımız aktivitenin seçilmesidir. Hand ve Prain (2002) öğrencilere uygun aktivitenin seçilebilmesi ile ilgili öğretmenlere yardımcı olabilecek bir model ileri sürmüşlerdir. Bu modelde; yazma aktivitesi; yazma türü, yazma konusu, yazma amacı, yazma muhatabı ve yazı üretim metodu olmak üzere 5 bölümden oluşmaktadır. Yazma aktivitesi sonucunda öğrencilerin kavram öğrenmelerinde farklı bağlantılar yapmalarına olanak sağlamaktadır. Öğrenme amaçlı yazma aktivitelerinde başarı sağlanabilmesi için, onlara rehberlik sağlayabilen ve öğrencileri motive edebilen bir öğrenme çevresi gerekmektedir.

Yazma aktivitelerinde ilk yapılacak olan yazmanın hangi konu üzerinde çalışılacağına belirlenmiş olmasıdır (Bozat ve Yıldız, 2014). Bir başka unsur konuya göre hangi yazma aktivitesinin kullanılacağıdır. Okullarda daha çok not alma, günlük tutma, hikâye yazma, mektup yazma, açıklama yazısı yazma şeklinde olabilmektedir. Bir diğer unsur ise yazma etkinliğindeki amaç nedir? Sorusu ön plana çıkmaktadır. Örneğin bir plan tasarlamak, düşüncüyü keşfetmek, bildiği bir konuyu göstermek amaçlı yazılabilir (Ay, 2018). Bir diğer bileşen de yazı üretim metoduyla ilgilidir. Metin oluşturma bireysel olarak da grup olarak da yapılabilir (Bozat ve Yıldız, 2015). Öğrenme amaçlı yazmada dikkat edilmesi gereken başka bir önemli

nokta da yazacağımız kişinin muhatabının belirlenmesidir. Çünkü bireyler kendinden daha genç öğrencilere veya öğretmenlerine yazarken farklı bilişsel aktiviteleri kullanmaktadır. Öğrenciler kendilerinden daha küçük olan muhataplarına yazarken onların anlayabileceği seviyeye inmeleri gerekmektedir. Öğrenciler anladıkları bir konuyu kendinden alt yaş grubunda bulunan muhataplarına nasıl anlatacaklarını düşünürken bir takım yeniden gözden geçirme, yeniden yapılandırma gibi zihinsel süreçler geçirirler. Bu gibi durumlar öğrencilerin daha iyi öğrenmelerine neden olabilmektedir (Günel vd., 2009).

Okullarımızda daha fazla kullanılan yazma aktiviteleri kitap özeti çıkarma, tahtadakileri deftere yazma olup bazen kullanılanlar ise poster ve laboratuvar raporlarını içermektedir. Bunun yanında farklı yazma türleri de hikâye, günlük, broşür, kavram haritası ve şiir olarak söylenebilir (Uzoğlu, 2010). Öğrenme amaçlı yazma türlerinden olan şiir, duyguların ve ritmin sözcüklere eşlik ettiği bir yazma biçimidir. Şiir duygu ve düşüncelerin yaratıcı bir dil ile birlikte karşı tarafın zihnine ve kalbine ulaşmasıdır. Şiir sezgilerimizi, düşüncelerimizi, hislerimizi, hayal gücümüzü aynı anda bir araya getirir. Her şiir yazan şiiri kendi anladığı şekilde tanımlar. Şiirin konusu her alanı içerebilir. Farklı kişiler tarafından aynı konu hakkında şiir yazılsa bile her şiir birbirinden farklıdır. Bunun nedenine bakarsak, şiiri yazana has özellikleri, sözcükleri kullanma şeklini, duygusunu ve bilgi birikimini şiirine açıkça aktardığını görebiliriz (Kaya, 2013). Bu sebeple şiirin öğrenme amaçlı yazma etkinliği olarak kullanılması çok önemlidir.

Öğrenme amaçlı yazma ile ilgili yapılan çalışmalardan bazıları şu şekildedir. Günel, Hand ve Gündüz (2006)'ün yaptıkları çalışmada öğrencilerin kuantum teorisinde özet rapor yazma formatı ile sunum formatını karşılaştırmışlardır. Araştırma sonucunda sunum formatını kullanan öğrencilerin özet rapor formatını kullanan öğrencilerden daha iyi puan aldıkları görülmüştür. Akyol, Dikici (2009) şiirle öğretim tekniğinin fen ve teknoloji sınıflarında öğrenci başarı ve tutumları bakımından uygulanabilirliğini incelemişlerdir. Araştırma sonucunda başarı testinde elde edilen puanlar deney grubu lehine sonuçlanmıştır. Uzoğlu (2010), çalışmasında öğrenme amaçlı yazma aktivitelerinin kullanımının Kuvvet ve Madde ünitesini ilköğretim seviyesinde öğrenmeye etkisini araştırmıştır. Araştırma sonucunda ilk aşamada mektup yazan grubun özet yazan gruptan, ikinci aşamada ise şiir yazan grubun özet yazan gruptan akademik başarı olarak daha iyi olduğu görülmüştür. Ayrıca yapılan görüşmelerde mektup ve şiir yazmanın iletişimi güçlendirme, yorum yapma, hatırlama yeteneklerini arttırdığı görülmüştür. Biber (2012), çalışmasında fen ve teknoloji öğretmenlerinin yazmaya dair algıları ve öğrenme amaçlı yazma aktivitelerini uygulama düzeylerini araştırmıştır. Araştırma sonucunda öğretmenlerin yazma eyleminin öğrenmeye çok katkısı olduğunu düşündüklerini fakat sınıflarında çoğunlukla geleneksel yazma uygulamalarını kullandıklarını, farklı yazma uygulamalarına derslerinde genelde yer vermediklerini göstermiştir. Bozat (2014), çalışmasında Yaşamımızdaki Elektrik ünitesinde öğrenme amaçlı yazma etkinliklerinden mektup yazmanın 5.sınıf öğrencileri için başarıya etkisi araştırılmıştır. Araştırma sonucunda mektup yazmanın öğrencilerin akademik başarısını ve bilgilerin kalıcılığını arttırdığı görülmüştür. Yeşildağ Hasançebi, Koçak, Köksal ve Seven (2017)'in yaptıkları çalışmada öğrenme amaçlı yazma türlerinden broşür ve şiir yazmanın modern fizik konularını öğrenmelerini ve öğrencilerin bakış açılarını araştırmıştır. Araştırma sonucunda yazma sürecinin olumlu tarafının öğrenmeyi kolaylaştırması ve olumsuz taraflarının ise; şiir yazanların kafiye bulmada zorluk çektikleri, broşür hazırlayanların ise anlatacaklarını broşüre sığdırmada zorluk çektikleri görülmüştür. Külekçi (2018), çalışmasında hikâye yazmanın 8.sınıf Maddenin Yapısı ve Özellikleri konusu ile ilgili öğrencilerin başarı ve tutumlarına etkisini incelemiştir. Başarı testinde gruplar arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır. Tutum ölçeği uygulandığında gruplar arası anlamlı bir fark bulunamamıştır. Araştırmanın nitel kısmında ise hikâye yazmanın öğrencinin konuyu anlamasına yardımcı olduğu, yorum yeteneği ve öğrenme isteğini arttırdığı belirlenmiştir. Takaç (2019), çalışmasında 8. sınıf Basit Makineler konusunda farklı yazma aktivitelerinin kullanımının öğrenci başarı ve tutumuna etkisini incelemiştir. Çalışma sonucunda öğrenme amaçlı farklı yazma aktivitelerinden özet yazma, şiir yazma ve mektup yazmanın öğrencilerin fen bilimleri dersine olan tutumlarını ve akademik başarılarını olumlu etkilediği görülmüştür. Köksal (2019), çalışmasında öğrenme amaçlı yazma etkinliklerinin Elektrik konusunda, 5. Sınıf öğrencilerinin akademik başarılarını, kalıcılığı ve fen dersine karşı tutumlarına etkisini incelemiştir. Çalışma sonucunda, şiir ve günlüğün başarıyı ve kalıcılığı arttırdığı, fen dersine karşı tutumlarına olumlu etki ettiğini göstermiştir. Literatür incelendiğinde öğrenme amaçlı yazma aktivitelerinden şiir yazma aktivitesinin derslerde kullanımının az sayıda ve yetersiz olduğu görülmektedir. Bu nedenle bu çalışmada öğrencilere karışımlar konusunda şiirler yazdırılacak ve şiir yazma konusunda onların görüşleri ortaya çıkarılmaya çalışılacaktır. Böylece literatüre olumlu bir katkı sağlanabilecektir.

2.1. Amaç

Öğrenme amaçlı yazma aktivitelerinin öğrenciler üzerindeki etkilerini belirlemek için birçok araştırma yapılmış ve yapılmaktadır. Bu çalışmalar sonucunda yazma ürünleri incelenerek ön test son testler yardımıyla öğrenci başarısı ortaya koyulmaktadır. Bunun sonucunda öğrenme amaçlı yazmanın öğrenciler üzerindeki etkisi belirlenmeye çalışılmaktadır. Diğer yandan öğrencilerin yazmaya karşı düşüncelerinin ortaya çıkarılması da öğrenme amaçlı yazmanın etkili bir biçimde kullanılması için önemlidir (Uzoğlu, 2010).

Şiir insanların yaşadıklarını, düşündüklerini, istediklerini aktarmada en önemli araçlardan biridir. Hatta söylenebilir ki şiir insanların kullandığı en eski eğitim aracıdır (Akyol ve Dikici, 2009). Bunun yanında öğrenme amaçlı yazma aktivitelerinden olan şiir yazma bilişsel ve duyuşsal düzlemi bir araya getirerek öğretimin yanı sıra eğitime de etki etmekte ve anlamlı öğrenme gerçekleştirebilmektedir (Köksal, 2019). Bu önemli faktörlerden yola çıkarak ortaokul öğrencilerinin sıklıkla karıştırdıkları bir konu olan karışımlar konusunun öğrencilere öğretiminde öğrenme amaçlı yazma aktivitelerinden olan şiir yazma ile ilgili ortaokul öğrencilerinin görüşlerinin incelenmesi hedeflenmektedir. Karışımlar konusu hakkında öğrenme amaçlı yazma etkinliklerinden şiir yazma ile ilgili öğrenci görüşlerini doğrudan inceleyen bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bu çalışmanın öğrenme amaçlı yazma etkinliklerinden şiir yazmanın kullanımının artmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu yönüyle çalışmanın öğrenme amaçlı yazma etkinlikleri ile ilgili ülkemiz ve dünya literatürüne katkıda bulunacağı düşünülmektedir. Bu bağlamda aşağıdaki problem ve alt problemlere yanıt aranmıştır.

- ✓ Öğrencilerin öğrenme amaçlı yazma etkinliklerinden olan şiir yazma hakkındaki görüşleri nelerdir?
Bu araştırmanın alt problem durumları:
- ✓ Öğrencilerin öğrenme amaçlı yazma etkinliklerinden şiir yazma ile daha önceden ilgilenme durumu nedir?
- ✓ Karışımlarla ilgili şiir yazarken öğrenciler nelere dikkat etmektedir?
- ✓ Şiir yazmanın karışımlar konusunu daha iyi anlamaya yardımcı olması konusunda öğrenciler ne düşünmektedir?
- ✓ Karışımlar hakkında şiir yazmanın öğrencilerin gözünden faydaları nelerdir?
- ✓ Şiir yazmanın öğrenciler için olumlu ve olumsuz tarafları nelerdir?
- ✓ Öğrenciler şiir yazma etkinliklerini ders içi mi yoksa ev ödevi olarak mı kullanmak istemişlerdir?
- ✓ Öğrencilerin diğer fen dersi konularında ve farklı derslerde şiir etkinliklerini kullanma hakkındaki görüşleri nelerdir?

2.2.Yöntem

Bu çalışma nitel bir çalışma olup, betimsel araştırma yöntemlerinden tarama yöntemine göre 2019-2020 eğitim öğretim yılında yürütülmüştür. Tarama araştırmaları bir konu hakkında katılımcıların görüşlerini belirlemek için kullanılabilir (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2012). Yapılan bu çalışmada ortaokul öğrencilerinin karışımlar konusunda yazdıkları şiir ile ilgili görüşlerinin incelenmesi amaçlandığı için bu yöntem seçilmiştir.

2.3.Örneklem/Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubunu 2019-2020 yılında Karadeniz bölgesindeki bir okulda öğrenim gören toplam 35 ortaokul öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışmaya katılanlar 22 kız,13 erkek öğrenciden oluşmaktadır. Öğrencilerden konu anlatıldıktan sonra karışımlar konusu ile ilgili şiir yazmaları istenmiş olup daha sonra da görüşleri incelenmiştir.

İşlem basamakları:

Öğrencilere karışımlar konusu anlatılıp bu konu hakkında şiir yazmaları istenmiştir. Daha sonra ise bu çalışmada aşağıdaki işlem basamakları izlenmiştir.

1. İlk olarak literatür incelenerek açık uçlu anket formu oluşturulmuştur.
2. Açık uçlu anket formu alanında uzman kişilere gösterilerek son şekli verilmiştir.

3. Açık uçlu anket formuna gerekli süre ve eksiklikler belirlenerek açık uçlu anket sorularının 7 sorudan oluşturulması kararlaştırılmıştır.
4. Açık uçlu anket formu çalışma grubuna uygulanarak ulaşılan veriler içerik analiziyle değerlendirilmiştir. Analiz sonuçları tema ve kodlar ile birlikte tablolarda gösterilmiş, tabloların alt kısımlarında ise gerekli bilgiler verilmiş ve yorumlar yapılmıştır.

2.4. Veri Toplama Araçları

Veri toplama aracı olarak açık uçlu anket formundan yararlanılmıştır. Açık uçlu anket formunu oluşturan sorular, ortaokul öğrencilerinin karışımlar konusunda yazdıkları şiir ile ilgili görüşlerini incelemek için oluşturulmuştur. 10 sorudan oluşan taslak açık uçlu anket formu, ilgili literatür incelenerek oluşturulmuş, alanında uzman 1 öğretim üyesi ve 1 fen bilimleri öğretmeninin görüşleri alınarak soru sayısı 7 'ye düşürülmüştür. Açık uçlu anket formunun son hali 7 açık uçlu sorudan oluşmaktadır. Açık uçlu anket formu için ayrılacak olan sürenin ortalama 20 dakika olması uygun görülmüştür. Açık uçlu anket soruları bulgular kısmında verildiği için bu bölümde verilmemiştir.

2.5. Verilerin Toplanması ve Analizi

Açık uçlu anket formunun uygulanmasından sonra elde edilen nitel veriler içerik analiziyle değerlendirilmiştir. Araştırmacı öğrencilerin verilerini incelemiş, tema ve kodları belirlemiştir. Analizin doğruluğu hakkında alanında uzman fen eğitiminde çalışan 1 öğretim üyesinin destek ve görüşleri alınmıştır. Daha sonra bulunan tema ve kodlara göre frekans ve yüzdeler belirlenmiştir. Ayrıca bir öğrencinin görüşü iki kodu da içeriyorsa, iki tarafa da eklenmiştir. Tablonun alt kısmına da öğrencilerin görüşleri ile ilgili gerekli yorumlar ve açıklamalar yapılmıştır.

Ek olarak anket verilerini daha titiz ve ayrıntılı ortaya çıkarmak için, milli eğitimde görev yapan 1 fen bilgisi öğretmeninden ve fen eğitiminde yüksek lisans yapan 1 öğretmen adayından görüş alınmış, bu görüşler tema ve kodların oluşturulmasında araştırmacıya yardımcı olmuştur.

3. BULGULAR

Çalışma grubuna yöneltilen her bir soru için elde edilen bulgular tablolar halinde sunulmuştur. Her bir tablonun altında ise gerekli yorum ve açıklamalar yapılmıştır.

Şiir yazma etkinliği ile daha önceden ilgileniyor muydunuz? Açıklayınız, sorusuna verilen cevapların frekansları ve yüzdeleri Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Öğrencilerin Şiir Yazma Etkinliği İle Daha Önceden İlgilenip İlgilenmediğine Yönelik Görüşleri

Tema	Kod	f	Yüzde(%)
Şiir yazma etkinliği ile önceden ilgilenip ilgilenmeme	İlgileniyordum	14	40
	İlgilenmiyordum	21	60
Toplam		35	100

Tablo 1 incelendiği zaman öğrencilerin bir kısmının şiir yazma etkinliğiyle daha önceden ilgilendiği (%40) ve çoğunluğun şiir yazma etkinliğiyle ilgilenmediği (%60) görülmektedir. Şiir yazma etkinliği ile daha önceden ilgileniyordum diyenler ise şiir yarışmalarına katılma amaçlı ve bazı önemli günlerde şiir yazdıklarını belirtmişlerdir.

Öğrencilerden Ö6 daha önce şiir yazma aktivitesiyle ilgilenmediğine dair görüşlerini; “Hayır, ilgilenmiyordum, daha doğrusu pek dikkatimi çekmiyordu. Ama öğretmenimiz bizden karışımlarla ilgili şiir yazmamızı istedi. O günden sonra başka konular hakkında da şiir yazmak istiyorum” şeklinde ifade etmiştir.

Öğrencilerden Ö9 daha önce şiir yazma etkinliğiyle ilgilenmediğine dair görüşlerini; “Hayır ilgilenmiyordum. Ama fen dersinde karışımlarla ilgili şiir yazarak şiir yazmaya ilğim arttı ve her konudan sonra şiir yazmak istiyorum” şeklinde ifade etmiştir.

Öğrencilerden Ö10 ise daha önce şiir yazma etkinliğiyle ilgilendiğine dair görüşlerini; “Evet özel günlerde şiirler yazıyordum” şeklinde ifade etmiştir.

Karışımlarla ilgili şiir yazarken nelere dikkat ettiniz? Açıklayınız, sorusuna verilen cevapların frekansları ve yüzdeleri Tablo 2'de gösterilmiştir.

Tablo 2. Öğrencilerin karışımlarla ilgili şiir yazarken nelere dikkat ettiklerine ilişkin görüşleri

Tema	Kod	f	Yüzde (%)
Dikkat edilen noktalar	Konu ile ilgili	27	50
	Kafiye	13	24
	Yazım Kuralları	5	9
	Doğru bilgi	4	7
	Yazı Güzelliği	3	6
	Eğlenceli	2	4
Toplam		54	100

Tablo 2 incelendiğinde öğrencilerin şiir yazarken en çok konu ile ilgili (%50) olmasına ve kafiye (%24) dikkat ettikleri görülmüştür. Daha sonra ise, yazım kurallarına (%9), doğru bilgiye (%7), yazı güzelliğine (%6) ve eğlenceli (%4) olmasına dikkat etmişlerdir.

Öğrencilerden Ö27 karışımlarla ilgili şiir yazarken nelere dikkat ettiğine dair görüşlerini; “*Kelimelerin uyumuna, konu ile ilgili olmasına ve kafiyesine vb. dikkat ettim*” şeklinde ifade etmiştir.

Öğrencilerden Ö13 karışımlarla ilgili şiir yazarken nelere dikkat ettiğine dair görüşlerini; “*Öğrendiklerimi kullanmaya ve sonlarına dikkat etmeye çalıştım*” şeklinde ifade etmiştir.

Öğrencilerden Ö17 karışımlarla ilgili şiir yazarken nelere dikkat ettiğine dair görüşlerini; “*Yazım kurallarına, noktalama işaretlerine ve yazdığım şeylerin doğruluğundan emin olarak yazmaya dikkat ettim*” şeklinde ifade etmiştir.

Şiir yazmanın karışımlar konusunu daha iyi anlamana yardımcı olduğunu düşünüyor musunuz? Açıklayınız, sorusuna verilen cevapların frekansları ve yüzdeleri Tablo 3’de gösterilmiştir.

Tablo 3. Öğrencilerin Karışımlarla İlgili Şiir Yazmanın Konuyu Anlamaya Etkisine Yönelik Görüşleri

Tema	Kod	f	Yüzde %
Anlamaya etkisi	Konuyu daha iyi anlama	19	46
	Konu tekrarı	11	27
	Anlaşılmayan yerlerin anlaşılması	5	12
	Akılda Kalıcı	3	7
	Konu ayrıntısını anlama	2	5
	Diğer	Hayır	1
Toplam		41	100

Tablo 3 incelendiğinde öğrencilerin büyük çoğunluğu (%98) şiir yazma etkinliğinin karışımlar konusunu daha iyi anlamada yardımcı olduğunu ifade etmiştir. Anlamaya etkisini, daha iyi anlama (%46), konu tekrarı (%27), anlaşılmayan yerlerin anlaşılması (%12), akılda kalıcı (%7) ve konu ayrıntısını anlama (%5) olarak ifade etmişlerdir. Öğrencilerden biri ise şiir yazma etkinliğinin karışımlar konusunu daha iyi anlamada yardımcı olmadığını (%2) ifade etmiştir.

Öğrencilerden Ö1 karışımlarla ilgili şiir yazmanın konuyu anlamaya etkisine yönelik görüşlerini; “*Evet yazarken konuyu tekrar ettim hem de konuyla ilgili dikkat etmediğim ayrıntılara dikkat ettim hem de anlamadığım yerleri daha iyi anladım*” şeklinde ifade etmiştir.

Öğrencilerden Ö11 karışımlarla ilgili şiir yazmanın konuyu anlamaya etkisine yönelik görüşlerini; “*Tabi ki de evet. Anlayamadığım konuyu anladım ve şiir sayesinde konuyu ezberledim*” şeklinde ifade etmiştir.

Öğrencilerden Ö6 ise karışımlarla ilgili şiir yazmanın konuyu anlamaya etkisine yönelik görüşlerini; “*Evet düşünüyorum. Konuyu baştan sona tekrar etmemi sağladı. Konuyu kolayca anladım ve bu sayede derste anlamadığım yerleri bile anladım*” şeklinde ifade etmiştir.

Karışımlarla ilgili şiir yazmanın size ne gibi faydaları oldu? Açıklayınız, sorusuna verilen cevapların frekansları ve yüzdeleri Tablo 4’de gösterilmiştir.

Tablo 4. Öğrencilerin Şiir Yazmanın Faydaları Hakkındaki Görüşleri

Tema	Kod	f	Yüzde %
Şiir yazmanın faydaları	Konuyu daha iyi anlama	22	42
	Konu tekrarı	11	21
	Konun eğlenceli hale gelmesi	5	10
	Şiir yeteneğinin gelişmesi	4	8
	Anlaşılmayan yerlerin anlaşılması	3	6
	Özgüvenin artması	3	6
	Hayal gücünün artması	2	4
	Merak duygusunun artması	2	4
Toplam		52	100

Tablo 4 incelendiğinde öğrencilerin şiir yazmanın faydaları hakkındaki görüşlerini; konuyu daha iyi anlama (%42), konu tekrarı (%21), konunun eğlenceli hale gelmesi (%10), şiir yeteneğinin gelişmesi (%8), anlaşılmayan yerlerin anlaşılması (%6), özgüvenin artması (%6), hayal gücünün artması (%4), merak duygusunun artması (%4) şeklinde belirtmişlerdir.

Öğrencilerden Ö28 şiir yazmanın faydaları hakkındaki görüşlerini; “*Daha iyi anlamama yardımcı oldu hem de eğlenceli oldu*” şeklinde ifade etmiştir.

Öğrencilerden Ö35 şiir yazmanın faydaları hakkındaki görüşlerini; “*Karışimleri daha iyi öğrendik ve araştırma sevgisi kazandı*” şeklinde ifade etmiştir.

Öğrencilerden Ö9 şiir yazmanın faydaları hakkındaki görüşlerini; “*Öğretmenim şiirimi beğenince kendime güvenim geldi, mutlu oldum, konuyu daha iyi anladım ve tekrar etmiş oldum*” şeklinde ifade etmiştir.

Şiir yazmanın olumlu ve olumsuz tarafları nelerdir? Açıklayınız, sorusuna verilen cevapların frekansları ve yüzdeleri Tablo 5’de gösterilmiştir.

Tablo 5. Öğrencilerin Şiir Yazmanın Olumlu Ve Olumsuz Tarafları Hakkındaki Düşünceleri

Tema	Kod	f	Yüzde %
Olumlu	Hayal gücü	3	6
	Özgüven	1	2
	Düşüncelerin yazılması	4	8
	Mutlu olma	3	6
	Tekrar	7	13
	Daha iyi anlama	14	26
	Düşüncelerimizi geliştirme	5	9
	Eğlenceli	2	4
	Akıcı konuşma	2	4
Olumsuz	Yazmakta zorlanma	8	15
	Zaman alıcı	4	8
Toplam		53	100

Tablo 5 incelendiğinde öğrencilerin şiir etkinlikleriyle ilgili olumlu ve olumsuz görüşlere sahip oldukları belirlenmiştir. Şiir yazmayı olumlu gören öğrenciler, hayal gücü (%6), özgüven (%2), düşüncelerin yazılması (%8), mutlu olma (%6), tekrar (%13), daha iyi anlama (%26), düşüncelerimizi geliştirme (%9), eğlenceli (%4), akıcı konuşma (%4) gibi durumlara dikkat çekmişlerdir. Diğer yandan şiir yazmanın olumsuz özelliklerini vurgulayanlar da yazmakta zorlanma (%15) ve zaman alıcı (%8) gibi olumsuzlukları ileri sürmüşlerdir.

Öğrencilerden Ö7 şiir yazmanın olumlu taraflarına dair görüşlerini; “*Olumlu yönü hayal gücüm geliyor ve özgüvenim artıyor*” şeklinde ifade etmiştir.

Öğrencilerden Ö6 şiir yazmanın olumsuz taraflarına dair görüşlerini; “*Uzun uzun düşündükten sonra şiir yazabildiğim için zamanımı çok aldı*” şeklinde ifade etmiştir.

Öğrencilerden Ö10 şiir yazmanın olumlu ve olumsuz taraflarına dair görüşlerini; “*Bence şiir yazmanın olumsuz yönü yoktur. Genellikle olumludur. Düşüncemizi geliştirmemize yarar*” şeklinde ifade etmiştir.

Şiir yazma etkinlikleri sizce ders içi mi yoksa ev ödevi olarak mı kullanılmalıdır? Nedenini açıklayınız, sorusuna verilen cevapların frekansları ve yüzdeleri Tablo 6’da gösterilmiştir.

Tablo 6. Öğrencilerin Şiir Yazma Etkinliklerinin Kullanılma Zamanı Hakkındaki Görüşleri

Tema	Kod	f	Yüzde %
Şiir yazma etkinliğinin kullanımı	Ders içi	16	46
	Ev ödevi	15	43
	Fark etmez	4	11
Toplam		35	100

Tablo 6 incelendiğinde şiir yazma etkinliğinin kullanılma zamanıyla ilgili öğrenciler ders içi (%46), ev ödevi (%43) ve fark etmez (%11) olarak görüş ifade etmişlerdir.

Öğrencilerden Ö21 şiir yazma etkinliğinin kullanılma zamanıyla ilgili görüşlerini; “*Bence ders içi yapılmalıdır. Çünkü evde yardım alacak çok kişi var. Bu da kişinin derse katkısını düşürür. Başkasının yaptığını ben yaptım diyebilir*” şeklinde ifade etmiştir.

Öğrencilerden Ö17 şiir yazma etkinliğinin kullanılma zamanıyla ilgili görüşlerini; “*Bence ev ödevi için kullanılmalıdır. Çünkü kişi derste anladığını evde şiir biçiminde yazarsa hem konuyu tekrar etmiş olur hem de daha iyi öğrenmiş olur*” şeklinde ifade etmiştir.

Öğrencilerden Ö8 şiir yazma etkinliğinin kullanılma zamanıyla ilgili görüşlerini; “*Fark etmez. Önemli olan konu hakkında kendi düşüncelerimizle, bilgimizle şiir yazmak, ev ödevi veya sınıfta yapsak da fark etmez. Şiir yazarak konuyu daha iyi anladım. Bu sebeple artık her konuyla ilgili şiir yazacağım*” şeklinde ifade etmiştir.

Fen Bilimleri dersinin diğer konularında ya da farklı derslerde şiir yazma etkinliğini kullanmak ister misiniz? Nedenini açıklayınız? , sorusuna verilen cevapların frekansları ve yüzdeleri Tablo 7’de gösterilmiştir.

Tablo 7. Öğrencilerin Fen Bilimleri Dersinin Diğer Konularında Ya Da Farklı Derslerde Şiir Yazma Etkinliklerini Kullanma Durumu Hakkındaki Görüşleri

Tema	Kod	f	Yüzde %
Şiir yazma etkinliğini kullanma durumu	Diğer konularda da kullanmak	29	49
	Farklı derslerde de kullanmak	25	42
	Kullanmak istemem	5	8
Toplam		59	100

Tablo 7 incelendiğinde öğrencilerin şiir yazma etkinliğini kullanma durumu ilgili diğer konularda kullanma (%49), farklı derslerde kullanma (%42) ve kullanmak istemem (%8) olarak görüş ifade etmişlerdir.

Öğrencilerden Ö8 şiir yazma etkinliğini fen bilimleri dersinin diğer konularında ya da farklı derslerde kullanma durumu ile ilgili görüşlerini; “*Fen Bilimleri dersinin diğer konularında kullanmak isterim. Çünkü eğlenceli ve konuyu tekrar etmemi sağlıyor. Ama her dersten şiir yazmak istemem. Çünkü matematik, İngilizce gibi derslerden yazamayabiliriz*” şeklinde ifade etmiştir.

Öğrencilerden Ö21 şiir yazma etkinliğini fen bilimleri dersinin diğer konularında ya da farklı derslerde kullanma durumu ile ilgili görüşlerini; “*Hayır. Çünkü şiir yazma yeteneğim yok. Dolayısıyla şiir yazmak ilgimi de çekmiyor*” şeklinde ifade etmiştir.

Öğrencilerden Ö1 şiir yazma etkinliğini fen bilimleri dersinin diğer konularında ya da farklı derslerde kullanma durumu ile ilgili görüşlerini; “*Evet diğer derslerden de yazarsam hem dersleri daha iyi anlamış hem de şiir becerimi genişletmiş olurum*” şeklinde ifade etmiştir.

4. TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu çalışmada ortaokul öğrencilerinin karışımlar konusunda yazdıkları şiir ile ilgili görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Öğrencilerin şiir yazma etkinliğiyle daha önceden ilgilenip ilgilenmemeye yönelik düşünceleri analiz edildiğinde şiir yazma etkinliğiyle daha önceden fazla ilgilenilmediği sonucuna ulaşılmıştır. Bunun nedeni öğretmenlerin derslerde öğrenme amaçlı yazma etkinliklerinden şiir yazmayı fazla kullanmaması olabilir. Bu sonuç Köksal (2019)’ın ulaştığı görüşme sonuçları ile uyumludur.

Öğrencilerin karışımlarla ilgili şiir yazarken nelere dikkat ettiklerine ilişkin görüşleri analiz edildiğinde; konuyla ilgili olması, kafiye, yazım kuralları, doğru bilgi, yazı güzelliği ve eğlenceli olma gibi sonuçlar elde edilmiştir. Bu sonuçlar Ay (2018)’in ulaştığı görüşme sonuçları ile uyumludur.

Öğrencilerin karışımlarla ilgili şiir yazmanın konuyu anlamaya yönelik görüşleri analiz edildiğinde; konuyu daha iyi anlama, konu tekrarı, anlaşılmayan yerlerin anlaşılması, akılda kalıcı, konu ayrıntısını anlama gibi durumlara dikkat çekmişlerdir. Benzer şekilde Emig (1977) yazmayı öğrenmede yardımcı olan bir araç olarak belirtmektedir. Bu sonuçlar Yeşildağ Hasançebi vd. (2017)'nin çalışmaları ile uyumludur.

Öğrencilerin şiir yazmanın faydaları hakkındaki görüşleri analiz edildiğinde; konuyu daha iyi anlama, konu tekrarı, konunun eğlenceli hale gelmesi, şiir yeteneğinin gelişmesi, anlaşılmayan yerlerin anlaşılması, özgüvenin artması, hayal gücünün artması ve merak duygusunun artması gibi sonuçlar elde edilmiştir. Bu sonuçlar Akyol ve Dikici (2009)'nin görüşme sonuçları ile benzerdir.

Öğrencilerin şiir yazmanın olumlu ve olumsuz tarafları hakkındaki düşünceleri analiz edildiğinde olumlu olarak; hayal gücü, özgüven, düşüncelerin yazılması, mutlu olma, tekrar, daha iyi anlama, düşüncelerimizi geliştirme, eğlenceli, akıcı konuşma gibi durumlara dikkat çekmişlerdir. Diğer yandan şiir yazmanın olumsuz yönlerini vurgulayanlar da yazmakta zorlanma ve zaman alıcı olduğunu ileri sürmüşlerdir. Çünkü şiir yazma süreci basit bir süreç olmayıp öğrencilerin düşünme, kendilerini ifade etme, zihinsel kelimeleri geliştirme, işbirlikçi öğrenme gibi becerilerin geliştirilmesini etkilemektedir (Akyol ve Dikici 2009). Bu sonuçlar Akyol ve Dikici (2009); Ay (2018); Uzoğlu (2010)'nun görüşme sonuçları ile uyumludur.

Öğrencilerin şiir yazma etkinliklerini kullanma zamanı hakkındaki görüşlerini çoğunluğu ders içi, çoğunluğa yakın kısmı ev ödevi ve çok az bir kısmı fark etmez olarak görüş ifade ettikleri belirlenmiştir.

Öğrencilerin fen bilimleri dersinin diğer konularında ya da farklı derslerde şiir yazma etkinliklerini kullanma durumu hakkındaki görüşleri incelendiğinde öğrencilerin çoğu fen dersinin diğer konularında da şiir etkinliğini kullanmak istediklerini belirtmişlerdir. Aynı şekilde çoğunluğa yakın bir kısmı diğer derslerde de şiir etkinliğini kullanmak istemişlerdir. Az bir kısmı ise şiir etkinliğini kullanmak istemem olarak görüş ifade ettikleri belirlenmiştir. Bu sonuçlar Köksal (2019)'ın görüşme sonuçlarıyla uyumludur.

4.1.Öneriler

Bu çalışmanın sonucu olarak öğretmenlerin öğrenme amaçlı yazma etkinliklerinden şiir yazmayı kullanmaları öğrencilerin öğrenmelerine pozitif katkıda bulunacaktır. Öğrenciler şiir yazma etkinliğinin konuyu daha iyi anlamalarına yol açtığını belirtmişlerdir. Ulaşılan bilgiler ışığında şu öneriler sunulabilir;

- ✓ Sınıf ortamlarında veya ev ödevi olarak dersin konusu hakkında şiir yazma etkinlikleri kullanılabilir.
- ✓ Öğrencilerin şiir yazma aktivitesinden farklı fen konularında da faydalanılması sağlanabilir.
- ✓ Öğrencilerin fen bilimleri dersi dışında farklı derslerde de şiir yazma aktivitesinin kullanılması sağlanabilir.
- ✓ Şiir yazma etkinlikleriyle ilgili öğretmen adayları yönlendirilebilir.
- ✓ Şiir yazma etkinlikleriyle ilgili öğretmen adaylarının görüşleri incelenebilir.
- ✓ Şiir yazma etkinliklerinin öğrenci başarısına etkisi ile ilgili çalışmalar yapılabilir.
- ✓ Şiir yazma etkinliği ile ilgili öğretmen görüşlerini inceleyen derinlemesine araştırmalar yapılabilir.
- ✓ Şiir yazma aktivitesi dışında başka bir öğrenme amaçlı yazma aktivitesinden de öğrencilerin faydalanması sağlanabilir.

KAYNAKÇA

Akyol, C., & Dikici, A. (2009). Şiirle Öğretim Tekniğinin Öğrencilerin Başarı ve Tutumlarına Etkisi. *Ilkogretim Online*, 8(1).

Akçay, H., Özyurt, B. B., Akçay, B. B. (2014). Çoklu yazma etkinliklerinin fen ve teknoloji dersi öğretiminde kullanılmasının öğrenci başarısı ve kavram öğrenmeye etkisi. *Bayburt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(2): 15-31.

Ay, A. (2018). *Sosyal bilgiler öğretim programında öğrenme amaçlı yazma etkinliklerinden mektup ve şiir kullanımının öğrenci başarısına etkisi*. Erzincan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi.

Biber, B. (2012). *Fen ve teknoloji öğretmenlerinin yazmaya dair alguları ve öğrenme amaçlı yazma aktivitelerini uygulama düzeyleri*. Atatürk Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.

- Bozat, Ö. (2014). *5. sınıf yaşamımızdaki elektrik ünitesinde öğrenme amaçlı yazma etkinliklerinden mektubun başarıya etkisi*. Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.
- Bozat, Ö., Yıldız, A. (2015). 5. sınıf yaşamımızdaki elektrik ünitesinde öğrenme amaçlı yazma etkinliklerinden mektubun başarıya etkisi. *Education Sciences*, 10(4), 291-304.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Daşdemir, İ, Cengiz, E, Uzoğlu, M. (2015). Öğrenme amaçlı yazma aktivitelerinden mektup yazmanın 7. sınıf ışık ünitesinde öğrencilerin akademik başarılarına ve bilimsel tutumlarına etkisi. *Odü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi (odüsobiad)*, 5 (11), 89-103.
- Emig, J. (1977). Writing as a Mode of Learning. *College Composition and Communication*, 28, 122-128.
- Günel, M., Hand, B., & Gündüz, Ş. (2006). Comparing Student Understanding Of Quantum Physics When Embedding Multimodal Representations Into Two Different Writing Formats: Presentation Format Versus Summary Report Format. *Inc. Sci Ed*, 90, 1092-1112.
- Günel, M., Uzoğlu, M., Büyükkasap, E. (2009). Öğrenme amaçlı yazma aktivitelerinin kullanımının ilköğretim seviyesinde kuvvet konusunu öğrenmeye etkisi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29(1) 379-399.
- Hand, B. ve Prain, V. (2002). Teachers implemeting writing to lerarn strategies in junior secondary science:a case study. *Instructional Science Education*, 86, 737-755.
- Kaya, M. (2013). Okuma-yazma öğretiminde şiir. *Dil ve Edebiyat Dergisi*, 10(1), 49-96.
- Köksal, A. P. (2019). *Öğrenme amaçlı yazma etkinliklerinin beşinci sınıf öğrencilerinin elektrik konusundaki akademik başarılarına, kalıcılığa ve fen bilimleri dersine karşı tutumlarına etkisi*. Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.
- Külekçi, Z. (2018). *Hikâye yazmanın 8. sınıf öğrencilerinin maddenin yapısı ve özellikleri ünitesindeki akademik başarılarına ve tutumlarına etkisinin incelenmesi*. Giresun Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.
- Mason, L., Boscolo, P. (2000). Writing and Conceptual Change. What Changes?. *Instructional Science* 28(3) 199–226.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2018). *İlköğretim Fen Bilimleri Dersi (İlkokul ve Ortaokul 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar) Öğretim Programı*. Ankara: Talim Ve Terbiye Kurulu Başkanlığı.
- Takaç, N. H. (2019). *Farklı Yazma Aktivitelerinin Kullanımının 8.Sınıf Basit Makineler konusunda Öğrenci Başarı Ve Tutumuna Etkisinin Belirlenmesi*. Giresun Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.
- Uzoğlu, M. (2010). *Öğrenme amaçlı yazma aktivitelerinin kullanımının ilköğretim seviyesinde kuvvet ve madde ünitesini öğrenmeye etkisinin araştırılması*. Atatürk Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi.
- Yeşildağ Hasaıçebi, F, Koçak, G, Köksal, A, Seven, S. (2017). Öğrenme Amaçlı Yazmanın Modern Fizik Konularını Öğrenmede ve Öğrenciler Üzerinde Etkisi. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12 (24) , 649-666.

EK A: ANKET FORMU

ŞİİR YAZMAYA YÖNELİK ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİNİN BELİRLENMESİ AÇIK UÇLU ANKET FORMU

S1.Şiir yazma etkinliği ile daha önceden ilgileniyor muydunuz? Açıklayınız.

S2.Karışımlarla ilgili şiir yazarken nelere dikkat ettiniz? Açıklayınız.

S3.Şiir yazmanın karışımlar konusunu daha iyi anlamınıza yardımcı olduğunu düşünüyor musunuz? Açıklayınız.

S4.Karışımlarla ilgili şiir yazmanın size ne gibi faydaları oldu? Açıklayınız.

S5.Şiir yazmanın olumlu ve olumsuz tarafları nelerdir? Açıklayınız.

S6.Şiir yazma etkinlikleri sizce ders içi mi yoksa ev ödevi olarak mı kullanılmalıdır? Nedenini açıklayınız.

S7.Fen Bilimleri dersinin diğer konularında ya da farklı derslerde şiir yazma etkinliğini kullanmak ister misiniz? Nedenini açıklayınız?

Ek B: Öğrencilerin Şiir Örnekleri

KARISIMLAR

Maddelerin özelliklerini kaybetmiyor
Sürekli bir araya geliyor.
Hava, azot, oksijen gazlardan oluşuyor.
Karışımlar ikiye ayrılıyor.

Salataya, kolonyaya bakarsa
Heterojene, homojene ayrılırsa
Hava, gazoz, kolonya
Bunlar homojen karışımdır unutma

Homojenin diğer adı çözeltidir.
Katı, sıvı, gaz halde bulunabilir.
Su ve alkol karışımları da çözeltidir.
Bu çözeltide su çözücü, alkol çözünenidir.

Karışımlar

Bir göz atsan dünyaya, oradalar
Özelliklerini kaybetmiyor karışımlar
Formül ya da sembollerle gösterilmiyorlar
Saf madde değildirler onlar

Her yere eşit dağılmazlar
Kumlu suyun içinde Heterojen karışımlar
Salatalar, içecekler, çorbalar
Örneklere bakılıyor bunlar

Tek bir maddeyse görünümde
Homojen karışımdır işte
Bakınca saklı gibi örneklerle
Çözünürsün sırrı böylece

KARISIM
Karışımlar ikiye ayrılır.
Homojen heterojen bir karışımdır.
Bunları biliyor musunuz çocuklar.
Bunlar Fen'in kutsal varlığıdır.

Heterojen karışım
Dışarıdan bakıldığında
Birden fazla madde içeriyorsa
Heterojendir adı. Bunu sakın unutma.

Homojen nedir bilirmisiniz?
Dışarıdan bakıldığında
İçinde neler var düşünebilirmisiniz?
İşte bunun kimliğinde yazan homojendir.

Homojen karışımlara çözelti denir.
Çözümler istedikleri yerde bulunabilir.
Bir çözelti çözünen ve çözücünden oluşur.
Çözücü sıvı çözünen katıdır.

Karışım

Karışım ne saftır ne tempa
Çünkü o farklı bir maddedir
Ne sembole gösterilir ne de formülle
Onların hiç bir işaret yoktur işte

Karışımlar ikiye ayrılır
hadis gel öğrenelim bunları seninle

Aynı heterojen bir maddedir
Heterojen ise ne maddedir
Bakarsan sen bir maddeye
Eğer gönünsen iki madde
buna heterojen derler işte

heterojenin tam tersi ise homojendir
homojen ise ne maddedir
bakarsan sen bir maddeye
eğer bu saf gönünsen tek madde
buna homojen derler işte

birde bunları ayırma yöntemleri vardır
birazıkta bunları öğrenelim seninle

bunlardan birde buharlaştırma yöntemi
katı - sıvı çözümlerde kullanılır demir
örneğin sekenti su gibi
suyu buharlaştırırsan geriye sekenti kalır işte

Karıştırıcı Katalor

Karışımın onun adı
Karıştırıcı katalor
Homojen, heterojen
Hem görünür, hem görünmeyen
İkiselatlı kurabiyeyi, salatayı,
İçiyi, limonatağı,
Zeytinyağı vardır burada
İma homojen mi, heterojen mi?
Bilmeyen yoktur burada
Saf olmasa bile
Bir değeri var bizde
Çözünen ve çözücü
İstürer çözeltiyi
Katı - Katı, sıvı - sıvı, gaz - gaz
İstürer çözelti' dediği
İstürer, havası, sakası, barası
Bunları çözelti demeyen olur kendisi çözünen
Bağımlısı, bağımsız, kontrol edileni
İstürer çözeltinin
İstürer ve sakası içeren bile
İstürer onlar çözelti
İstürer bunları ayırma yöntemi:
Buharlaştırma, damıtma, yoğunluk farkı ile ayırma
Yıldırım bunları, olur elinde 2 madde
İstersen bunlardan yaparsın 2. bir karışım